

Elnöki megnyitó¹

BREZSNYÁNSZKY Károly

Kedves Tagtársaim! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Társulatunk, hagyományaihoz híven, ismét március idusa környékén tartja éves rendes közgyűlését, immár a 148.-at. Pár napja ünnepeltük az 1848-as forradalom évfordulóját. Ehhez az eseményhez Társulatunk története nemcsak az évszám révén, hanem szellemiségével is kapcsolódik, mivel létrehozói igazi hazafiak voltak, akiket a nemzeti érzés, a hon földje iránti szeretet, alaposabb megismerésének szükséglete, és a polgári társadalmi, gazdasági fejlődés igénye sarkallt a Társulat megalapítása iránti törekvésekben.

Ezt a kis történeti bevezetőt azért tartottam szükségesnek megtartani, mert két, több mint száz év távlatába visszanyúló évfordulóról is meg kell emlékeznünk. Az egyik, Társulatunk első közgyűlésének 150. évfordulója, mely 1850. július 6-án tartott meg 14 fő tag részvételével. A másik emlékezésre méltó esemény, hogy hivatalos folyóiratunk, a mindannyiunk által kedvelt, időnként bírált Földtani Közlöny 130 éve, 1871-ben jelent meg először. Mindkét évfordulóról rövid megemlékezés jelenik meg rövidesen RADÓCZ Gyula tagtársunk tollából a Közlöny Hírek rovatában.

Napjaink társulati életében ismét központi szerep jut a Közlönynek, ahogy erről a főtítkári beszámolóban bővebben is hallani fogunk. Ez a szerep Társulatunk anyagi helyzetével van szoros kapcsolatban. Az Elnökség a Választmány támogatását élvezve megszorító intézkedéseket, terjedelmi korlátozásokat léptetett életbe azért, hogy biztosítható legyen a Közlöny folyamatos megjelentetése. Határozat született arról is, hogy továbbra is elsőrendű szempont, és ezt a korlátozó intézkedések sem befolyásolhatják, a Közlöny szakmai színvonalának biztosítása. Az Elnökség lépései megértésre találtak a tagság körében is, felmérésünk eredményeként a válaszadó aktív tagjainak túlnyomó része emelt áron is igényli folyóiratunkat. Köszönjük a támogatást és a bizalmat!

Erre a bizalomra és összefogásra Társulatunk és szakmánk érdekében nagy szükség van, mert csak ezen erények birtokában tudunk alkalmazkodni a tevékenységünk iránti igények gyökeres megváltozásához, ami szükségszerűen magával hozza egyes szakterületeink megítélésének átértékelődését. Fontosnak tartom hangsúlyozni a társadalmi, felhasználói igényekhez, a környezethez való alkalmazkodás jelentőségét, ami az általunk jól ismert evolúciós folyamatban a fennmaradás, a túlélés záloga.

A változások szükségességét és a változtatás iránti igényeket figyelembe véve szervezzük Vándorgyűléseinket. Fő motívumai a tudományos kutatás és a társadalmi igények találkozása, az interdiszciplinaritás. Utóbbinak biztosítéka, hogy az ez év júniusában Miskolcon tartandó Vándorgyűlésünkön társrendezőként és résztvevőként számítunk a Magyar Geofizikusok Egyesülete, az

¹Elhangzott a Magyarhoni Földtani Társulat 148. Rendes Közgyűlésén 2001. március 21-én.

Olajmérnökök Magyarországi Egyesülete, a Földtani Örökségünk Egyesület, a Magyar Hidrológiai Társaság és Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat tagságának közreműködésére.

Az elmúlt évben szerencsém volt részt venni a geológusok világtalálkozóján, a Nemzetközi Geológiai Kongresszuson Rio de Janeiróban. Az ott látottak, hallottak arról győztek meg, hogy a szakmánkat érintő mélyreható változások nem korlátozódtak az alkalmazott kutatási területekre, hanem kiterjednek a tudományág alapvető diszciplínáira. Különösen fontosnak tartom azt a szemléletváltást, amely nyomon követhető volt a nagy plenáris előadásoktól egyes poszter bemutatókig, és aminek lényege az volt, hogy a Föld, mint égitest fizikai tulajdonságait, geológiai fejlődését csak a kozmikus környezettel való kölcsönhatásban érthetjük meg igazán. Tudományunk már régen túllépett a kontinensek földtani felépítésének elszigetelt vizsgálatán, ugyanígy túl kell lépnie a Föld, mint égitest fejlődési folyamatainak egyedi értelmezésén. Mai megítélés szerint a Föld saját dinamikája hatékonyabb tényező – a litoszféra lemezek látványos mozgását, a magmás jelenségeket, a lepusztulás és üledék-képződés folyamatait figyelembe véve – mint a kozmikus hatások összessége. De tudjuk-e vajon, hogy a Világűr jelenségei hogyan alakították a Föld, mint égitest arculatát, és ezek közül is milyen hatása volt az impakt jelenségeknek a Föld fejlődésére, annak korai szakaszában? És tudjuk-e vajon mit hoz ebben a tekintetben a jövő?

Erre, és egyéb kérdésekre a jövő kutatásai adják meg a választ és reménykedhetünk, hogy részesei leszünk a „geológia újjászületésének”, hogy ezt a 2004. évi Firenzében megrendezendő következő világtalálkozó jelmondata is sugallja.

Köszönöm figyelmüket és ezzel a Magyarhoni Földtani Társulat 2001. évi Közgyűlését megnyitom!